ASSOCIACIÓ AMICS DE ST. PERE CLAVER VERDÚ

Butlletí nº 65
Setembre 2022

Índex

- Editorial
- Reunió de la Junta
- BTT Ignasiana
- Festa Major 2021
- Activitats al Santuari
- Activitats al Refugi
- Notícies sobre els avantpassats de St. Pere Claver (III)
- Programa d'actes de la Festa Major

Associació d'Amics de Sant Pre Claver

JUNTA ACTUAL

Consiliaris:
Toni Riera, s.j.
Roger Torres, s.j.
Joan Viladot, pvre.

President:
David Tous

Vicepresident:
Flavià Serret

Secretària:
Anna M. Pijuan

Tresorera:
Imma Estadella

Vocals:
Imma Llobet
Assupmció Olivé
Inés Roca
Josep Roca
Manuel Pont

Edita: **ASSOCIACIÓ AMICS DE SANT PERE CLAVER**
Santuari Sant Pere Claver
C/ Sant Pere Claver, 30
25340 VERDÚ

Publicació regular. 1 Número l'any.
Tiratge: 500 exemplars. Suplement de la Companyia de Jesús.
Subscripció gratuïta.
Dip. Legal: L-1354-2003

Imatge de bronze de davant el Santuari de St. Pere Claver a Cartagena d'Índies (Colombia)

Editorial

Després d'aquest parèntesi de quietud no desitjada que ens ha imposat la COVID, tornem a poder relacionar-nos amb la normalitat fecunda de l'intercanvi humà que tant necessitem per a viure i sobreviure com a comunitat, amb plena consciència de ser-ho.

Nosaltres, el Amics, seguim vivint amb la mirada atenta l'intens anar i venir dels pelegrins. Persones que procedeixen de contextos, cultures i costums vitals diferents als nostres. Procurem atendre les puntuals necessitats que se'ls presenten.

Ens omple i ens satisfà poder viure aquest acolliment com una ocasió d'enriquiment humà i espiritual mutu. És molt gratificant percebre la fe d'aquests pelegrins vers el nostre estimat Pere Claver.

En un altre ordre de coses, podem estar força satisfets, com a Verdunins, de poder celebrar de nou la Festa Major en honor al nostre Sant amb tota la força i convicció que es mereix i que entenem és un tresor heretat dels nostres ancestres i que és compartit per tota la comunitat verdunina.

No puc deixar de recordar en aquest Butlletí dels Amics, el nostre estimadíssim Josep M. Castelló, soci devot, referent de claverià sempre actiu i un gran amic dels Amics. La Processó de torxes, sense el seu guiatge al llarg de tot el recorregut pels carrers de la vila, no serà pas el mateix. Ens acompanyarà però, des d'allà, vora Sant Pere Claver, i el sentirem també prop nostre. Josep M., canta ben fort des del lloc que ja ocupes al costat del nostre Sant, i així, a la processó hi serem tots, un any més.

Bona Festa Major per a tots i totes les persones de bona voluntat del nostre poble i que Sant Pere Claver us faci bons.

David Tous Moner
President

Ordenació

El dissabte dia 17 de setembre, a les 12 del migdia, a l'església parroquial de Santa Maria, el jove Joan Morera Perich jesuïta, serà ordenat sacerdot per l'Arquebisbe Joan-Enric Vives, Bisbe d'Urgell.

La Parròquia celebrarà amb goig aquesta ordenació sacerdotal. Tothom hi és convidat.

Reunió de la Junta

Acta

A la sala del Refugi de Verdú, a 18 de juliol de 2022, ens hem reunit els membres de la Junta d'Amics de Sant Pere Claver per preparar la propera festa major, dedicada al nostre Sant.

Cal dir que des de que ens va visitar el coronavirus, no s'ha fet cap Assemblea General i tenim moltes ganes de reeniciar ja cap a la normalitat en tot. Així ho esperem.

Tampoc ens havíem reunit la Junta des de que l'any passat, gairebé al carrer i amb mascaretes ben col·locades.

Hem posat fil a l'agulla, ja per encaminar la festa gran, que sempre segueix la tradició, però encara que no ho sembli, hi ha bastanta feina a fer.

El pasat dia 10 de juny ens va deixar el nostre company Jaume Llobet Saumell. La veritat que, la seva defunció, ens va sobtar. Ell fou una persona que va entrar a formar part de la junta juntament amb la seva esposa, Assumpció Olivé, va fer el servei sempre molt content i agraït de poder col·laborar en les tasques del Santuari. Tots nosaltres, des d'aquí, diem moltes gràcies Jaume. Tindrem una pregària per a tu i que al c.s. Sempre et recordarem, com un bon company.

Per tant, faltava cobrir el seu lloc. Es va preguntar a la seva filla Imma si volia formar part de la junta, i va acceptar molt contenta d'estar al lloc del seu pare que e.p.d.

Per altra banda, la Sra. Inés Roca, que ja feia voluntariat en les tasques del Santuari, també entra a formar part de la Junta. Donem la benvinguda i l'agraïment a les dues.

També en aquest període, va acabar la seva tasca, la Sra. Mercè Solé, a la que agraïm també el seu treball com una bona companya.

Per tant, es va aprofitar per fer algun canvi a la Junta i un cop deliberat, va quedar de la següent manera:

Consiliaris:	Toni Riera S.J Roger Torres S.J. Joan Viladot,pvre.
President	David Tous
Vicepresedent	Flavià Serret
Secretària	Anna M. Pijuan
Tresorera	Imma Estadella
Vocals	Imma Llobet Assumpció Olivé Inés Roca Josep Roca Manuel Pont

Amb el vist i plau de tots, així queda formada la junta.

Verdú a 18 de juliol de 2022

BTT Ignasiana

Gran concurrència de ciclistes a la primera BTT Ignasiana.

Està organitzada la segona BTT el proper dia 24 de setembre, esperem sigui també amb molta participació.

Festa Major 2021

Va ser una festa major molt lluïda, preparada pel Sr. Bisbe Xavier Novell, fins a la presentació de renuncia en del seu càrrec, va continuar i presidir Mns. Romà Casanova, bisbe de Vic, acompanyat dels Jesuïtes de Catalunya i sacerdots del bisbat de Solsona.

La homilia era a càrrec de José Antonio España Sanchez, S.J. Provincial dels Jesuïtes d'Espanya, per indisposició no va poder venir i el va substituir el delegat dels Jesuïtes de Catalunya, el Pare Enric Puiggròs, que al finalitzar la processó de retorn de la Relíquia va llegir unes paraules.

La pandèmia no va deixar celebrar la festa major a les residències.

Activitats al Santuari

Verge de Montserrat. Seguint la tradició es va celebrar l'Eucaristia i l'ofrena de flors

25 juny. Es va celebrar el 442 aniversari del bateig del Sant i també van fer la seva primera comunió al Santuari les nenes: Alba Aguirre Michel, Ainara Amador Borja, Mía-Elezabeth Barzola Herrera, Naia Torres Salas i Mariona Vilaplana Compte.

Al finalitzar l'Eucaristia, el Sr. President David Tous els va fer el lliurament d'un llibre i d'un goig.

Rejuntar el terra del jardí. El dia 13 de maig es va acabar l'obra de rejuntar el jardí, feia falta, ara està net d'herbes sempre i fa molt goig.

Col·legi Claver

Després d'agafar el tren fins a Tàrrega vam caminar fins a Verdú, un tram bastant fàcil tot i que feia calor.

En arribar a l'alberg tot va esdevenir veritat, estàvem allí i acabàvem de creuar el llindar de la porta cap a un món de 48 hores on només nosaltres estàvem, sense cap mòbil.

Un grup que semblava no tenir res en comú, poc a poc es va anar unificant fins aconseguir una flama compatida, aquest "caliu".

Vam apendre moltes coses en la nostra estada. Però destacaria el fet de que les nostres cadenes ens pesen massa i cal compartir-les.

En un tancar i obrir d'ulls tornàrem a estar a Lleida, com si res hagués passat. Però, per sort, alguna cosa mínimament havia canviat dins nostre.

1r. de batxillerat Col·legi Claver de Raimat

Laia Planellas

Caminada fins el Santuari de Sant Pere Claver, de Verdú, dels alumnes de Batxillerat del Col·legi Claver de Raimat, el passat dia 11 de març de 2022

Els autobusos els van portar fins el Santuari de la Mare de Déu de la Bovera, a prop de Guimerà. Allà van visitar el Santuari i van esmorzar. Llavors van començar per grups un pelegrinatge fins a Verdú, utilitzant dos camins, el GR i el PR.

Van dinar al Casal. A la tarda van fer al Santuari una bona estona de pregària, guiada per l'Alexis Bueno. Val a dir que hi havia un ambient molt bo entre tots ells i les seves professores i professors.

Algunes visites: A l'esquerra, grup de Lleida i a la dreta, de Sant Cugat del Vallés.

Activitats al Refugi

Aquest any hi ha hagut molta activitat de pelegrins després de dos anys de pandèmia, han passat molts grups i també persones soles.

Jesuïtes: Grup de 10 pelegrins dels EUA. Jesuïtes sacerdots acabant estudis, tots de la província Sud-Central dels EUA (Texas, Florida, Colorado...). Van fer els seus exercicis espirituals tot fent el Camí, per això els veus escrivint i donant els punts de meditació al costat de la imatge de Pere Claver.

Íñigo 500: Grup de pelegrins d'Itàlia, Colòmbia, Cuba, Espanya, EUA, Singapur, Bèlgica... que volien arribar a Manresa el mateix dia en què va arribar Sant Ignasi el 1522, el 25 de març. 500 anys més tard, ho van aconseguir.

Grups de l'associació de Directors Espirituals Internacional, situada a Seatle, EUA. Pelegrins que a casa seva treballen amb la espiri-

tualitat ignasiana, donant cursos i exercicis espirituals, i volien conèixer sant Ignasi, així com sant Pere Claver (que molts desconeixien). En conjunt 42 pelegrins.

Universitats: un grup de 26 pelegrins universitaris de John Carroll, Saint Xavier i Creighton. Tres universitats jesuïtes dels EUA.

També han passat per Verdú:

Comunitats de Vida Cristiana (Vietnam): acompanyats pel P. Hung Pham, 15 pelegrins.

Santa Clara University: facultat de Teologia a Califòrnia, estudiants de màster en espiritualitat. 11 pelegrins.

Regis High School, Denver, Colorado: estudiants de segon de batxillerat. 18 pelegrins.

32 pelegrins de Bélgica, entre ells tres Jesuïtes.

El primer grup va arrivar acompanyat pel P. Iriberri, el mes nombrós va ser del Colegio San Ignacio de Pamplona que anaven 90 joves, amb un comportament immillorable. Cal felicitar la bona educació.

Noticies sobre els avantpassats de sant Pere Claver (III)

Mn. Xavier Pont

Ja han passat alguns anys des que vam tenir la sort de poder trobar en l'arxiu parroquial els avantpassats del sant de Verdú. Ara un panell en el museu recull aquesta ascendència, gairebé de manera definitiva. També l'article a Wikipèdia corresponent a sant Pere Claver s'ha corregit, mostrant com el seu segon cognom era Corberó, no Sobocano. Així i tot l'arxiu no ha deixat encara de donar sorpreses, que creiem de força interès i que tot seguit exposem.[1]

1r testament (1608) del pare de sant Pere Claver.

L'agost del 2019, passant jo per Verdú un dia en que s'estava acabant de posar ordre en la paperassa de la rectoria després del traspàs de Mn Roca, el Manel Pont m'informà que es feren unes troballes sorprenents, que m'ensenyà: arraconats i desconeguts de tothom aparegueren uns llibres i papers vells, on s'incloïa per exemple el pergamí que ordenava l'Acte de la Crema, de 1295.[2] El més interessant per ara però fou un lligall que duia escrit: "Verdú. Documentació antiga i moderna referent a Snt. Per Claver. Documentos de San Pedro Claver -45-". No cal dir que en veure'l em feu un bot el cor: per fi apareixia la misteriosa documentació sobre el sant de que hem anat fent esment en articles anteriors! No havia estat treta de Verdú, ni havia desaparegut: posats a part els documents referents directament als parents del sant a finals del XIX per Mn Berenguer i

1.- En el butlletí del 2019 ja no hi hagué temps d'informar-ne, i després la pandèmia ho ha trasbalsat tot...

2.- Com és sabut aquell any un incendi va cremar l'arxiu parroquial, on es custodiaven també moltes escriptures de propietat i d'altres drets dels verdunins, raó per la que l'abat de Poblet va manar amb aquest document de fer un capbreu, on es recollís de nou quins eren els propietaris legítims d'immobles i les càrregues que tenien que pagar.

pel P Fiter, i potser endreçats amb massa zel pels posteriors rectors, aquests papers havien passat desapercebuts per aquells que des de feia dècades els cercàvem.

Amb emoció descordàrem el lligall: sota la vitel·la hi havia un altre embolcall, fet amb un full de 'El Correo Catalán' de 1939; provablement fou quan algú el tocà per darrer cop, quan l'arxiu parroquial retornà de Poblet, on la Generalitat l'havia resguardat durant la Guerra Civil. Dintre, efectivament, anàrem apareixent els capítols matrimonials i els testaments dels pares i germans de sant Pere Claver, a més d'altra documentació també important: finalment s'acabarien les especulacions sobre alguns punts referents als progenitors del sant; ara ja teníem els originals que ens reportaven puntualment tot. Val a dir que Mn Berenguer ja havia informat de moltes d'aquestes dades, però ell mateix no va estudiar els textos a fons –de fet no estan classificats, i hi ha documentació que no té res a veure amb la família Claver del carrer Major– i per això podien quedar alguns dubtes, fins ara; a més fins hi tot han sortit algunes novetats. Fem-ne cinc cèntims. En els capítols matrimonials de 21-I-1558 se'ns diu: *"En nom de Nostre Senyor Déu i de la humil Verge Maria i dels benaventurats sant Pere i Sant Pau. Capítols matrimonials fets per nosaltres, en Jaume Anglesola i en Joan Corberó, tutors i curadors dels bens d'en Bertomeu Corberó qº [difunt], i en consentiment d'Antoni Corberó i de tots sos parents. Fou tractat i estat contractat matrimoni Déu volent ab na Catarina, muller que fou d'en Bertomeu Corberó qº, de part una ab lo honorable en Joan Claver, de la vila de Verdú, i entre Pere Claver, fill del dit Joan Claver, de part una ab Anna [filla de dita] Corberona i del dit Bertomeu Corberó qº d'altra part".* Es concerta doncs un matrimoni doble: el dels futurs pares del sant i el de l'avi patern amb l'àvia materna, vidus. Aquesta futura àvia, Caterina, no sabem ben bé encara qui era: Mn Berenguer diu que el seu cognom també era Claver, però això no consta en cap document; probablement no era de Verdú, i deuria casar-se en la seva

parròquia amb Bertomeu Corberó, qui sí que era de Verdú des de 3 generacions almenys.

En un esborrany dels capítols d'en Joan (1587), hereu, germà del futur sant, els pares proveeixen també pels germans petits: *"Més deixam a nostron fill Jaume setanta lliures i [que l'hereu] l'hage de mantenir per los estudis si voldrà estudiar. Més deixam a nostron fill Pere setanta lliures en cas de medrimoni. Més deixam a nostra filla Isabet cent lliures i si més serà menester, ab ses averies [aixovar]".*[3] Veiem doncs com el fill que era destinat a ser capellà era el Jaume, que aleshores tenia 15 anys; sembla que efectivament va estudiar, estant a casa d'un oncle capellà de Tàrrega, però morí el 1593. Potser fou aleshores que en Pere -de 13 anys- prengué el relleu del germà. L'hereu testà el 1601, i nomena entre els marmessors a "mon germà Pere Claver, estudiant".

El 1608 el pare fa el seu primer testament, en el que fa un llegat al fill Pere: *"Deixo a mon fill Pere Claver, religiós que ara és de l'orde dels pares de la Companyia de Jesús que per al present entenc resideix en Mallorca, per part de llegítima paternal i suplement de aquella i per tot altre dret a ell en mos bens pertanyent vint lliures moneda de Barcelona, a totes ses voluntats".* Efectivament Pere encara era a Mallorca (marxà a Amèrica el 1610), fent la seva etapa de formació; les precàries comunicacions de l'època fan dubtar el testador d'on para el fill. Aquestes 20 lliures deurien

3.- En el mateix lligall que estem comentant hi ha els capítols d'aquesta noia, de 1601: se li dona 170 lliures i un bon aixovar: senyal de que la casa anava bé.

Capítols dels pares i avi patern i àvia materna (1558).

afegir-se a més a més de les 70 ja compromeses en els capítols de l'hereu, i que ja hauria rebut en ingressar en religió.

En el seu segon testament, de 1615, Joan Claver repeteix el mateix llegat: *"Més deix a mon fill Pere Claver, religiós que és de la Companyia de Jesús, per part de llegítima paternal i maternal i suplement d'aquelles i per tots altres drets a ell en mos bens pertanyents, vint lliures moneda de Barcelona, a totes ses voluntats".* Trobem estrany que no digui on és Pere, i més si pensem en l'exotisme que aleshores suposaven les terres d'ultramar. En tot cas haurien de ser els marmessors qui espavilessin per fer-li a mans els diners.

En el tercer i darrer testament, de 1621 -quan mor-, es repeteix la deixa: *"Més deixo a mon fill Pere Claver, religiós que és de la Companyia de Jesús, per part de llegítima paterna i materna i suplement d'aquelles i per tots altres drets a ell en mos bens pertanyents, vint lliures moneda de Barcelona, a totes ses voluntats".* Hem de suposar que efectivament se li feren arribar: quan el germà Joan torna a testar -i mor- el 1627 estableix que, en cas de morir els seus fills, sigui hereva la seva germana Isabel, i no fa cap esment del germà Pere; és lògic, doncs l'hereu ja no tindria cap obligació de satisfer-lo en els seus drets hereditaris.

Deixem per ara aquestes notícies, que tenen l'interès afegit de provenir dels pocs documents verdunins contemporanis al sant. Afegirem però que junt al lligall s'hi trobà també una biografia del futur sant, probablement la primera, escrita per Iosef Fernández SJ, publicada a Saragossa el 1666, tant sols 12 anys després de morir: mostra la primerenca fama de santedat, encara que ja comença a difondre les dades confuses sobre els orígens familiars, que han perdurat fins ara.

Programa d'actes religiosos de la Festa Major

Dies 5, 6 i 7 - Preparació de la diada del Sant

— A les 20.00 h. Eucaristia participada al Santuari

DIJOUS, DIA 8

— Al migdia, VOLTEIG DE CAMPANES

— A les 20.30 h. CELEBRACIÓ EUCARISTIA i tot seguit, TRADICIONAL I SOLEMNE

PROCESSÓ DE LES TORXES

Al vestíbul del Refugi, es vendran els típics fanalets.

PRIORS: **Associació de Joves Els Coixos**

DIVENDRES, DIA 9

FESTIVITAT DE SANT PERE CLAVER

— A les 11.00 h. a la Parròquia de Santa Maria de Verdú

SOLEMNE OFICI CONCELEBRAT

Presidirà l'Eucaristia el P. Roger Torres Aguiló S.J., superior de la Missió Jesuïtes de Lleida.

Interpretació dels cants a càrrec del **Cor d'Homes i Joves de la Parròquia**

Finalitzada la Missa, retorn i Veneració de la Relíquia al Santuari

DISSABTE, DIA 10

— A les 20.00 h, Missa vespertina, recordant els difunts de la vila, al Santuari.

NOTA: Cal respectar l'aforament de les esglésies i la distància de seguretat. **No hi haurà veneració de la relíquia**, només es podrà passar per davant i fer acatament.

ES PREGA ENGALANAR I POSAR LLUMS ALS BALCONS PELS CARRERS ON PASSI LA PROCESSÓ DE LES TORXES